

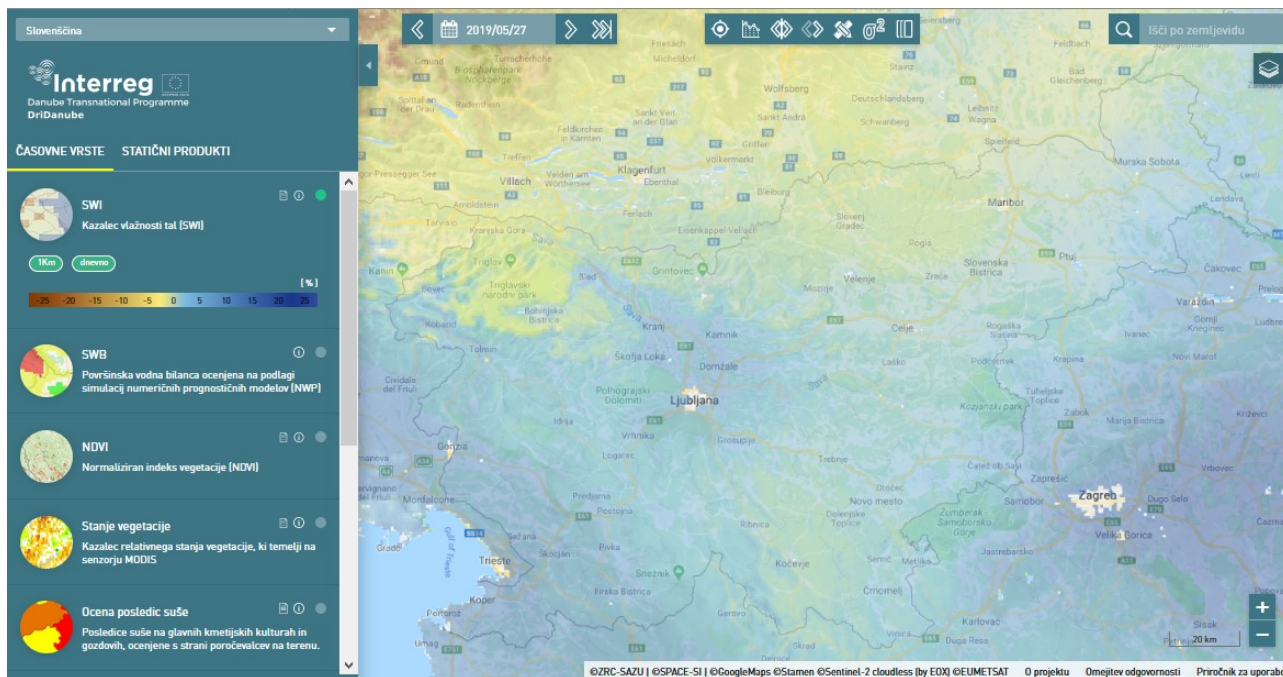

Tedenski bilten 2019

Stanje vodne bilance površinskega sloja tal v Sloveniji v 21. tednu (20. 5. do 26. 5. 2019)

Povzetek

V začetku tedna je še prevladovalo oblačno vreme z občasnimi padavinami, v drugi polovici tedna je bilo več sonca, ob popoldnevih so se pojavljale plohe in nevihte. Povprečne temperature zraka so se gibale med 13 in 17 °C. Padavine so bile obilnejše v zahodni polovici države, na vzhodu je bilo padavin malo. Meteorološka vodna bilanca je bila v vzhodnem, južnem in osrednjem delu države negativna, na zahodu in severozahodu pa pozitivna. Kumulativna meteorološka vodna bilanca v vegetacijski sezoni je bila v večini države pozitivna, izjema je le pomurska regija kjer beležimo manjši primankljaj. Indeks SWI Sušnega uporabniškega servisa je v tem tednu prikazoval pozitivno odstopanje v južni polovici države ter osrednji in vzhodni Sloveniji. Tla pa so bila bolj suha kot povprečno v tem času vzdolž celotne meje z Avstrijo, na območju severne Gorenjske, Koroške, severne Štajerske in severnega Pomurja. Poročevalci posledic suše so v tem tednu poročali o suši z očitnim vplivom na pridelek v pomurski regiji, ki je posledica pomladanske suše.

Slika 1: Pogled na Slovenijo prek Sušnega uporabniškega servisa in sušnega kazalca SWI na dan 27. 5. 2019.

Kazalec vlažnosti tal SWI (Soil Water Index) prikazuje vrednosti dnevnega odstopanja vsebnosti vode v koreninskem sloju tal (0-40 cm) od povprečja obdobja 2007-2018 za isti izbrani dan na osnovi podatkov daljnega zaznavanja. Prostorska ločljivost je 1 km. Pozitivna odstopanja od omenjenega povprečja so na karti prikazana v odtenkih modre (presežek vsebnosti vode v tleh), vrednosti negativnega odstopanja pa v odtenkih rumene (primanjkljaj vsebnosti vode v tleh).

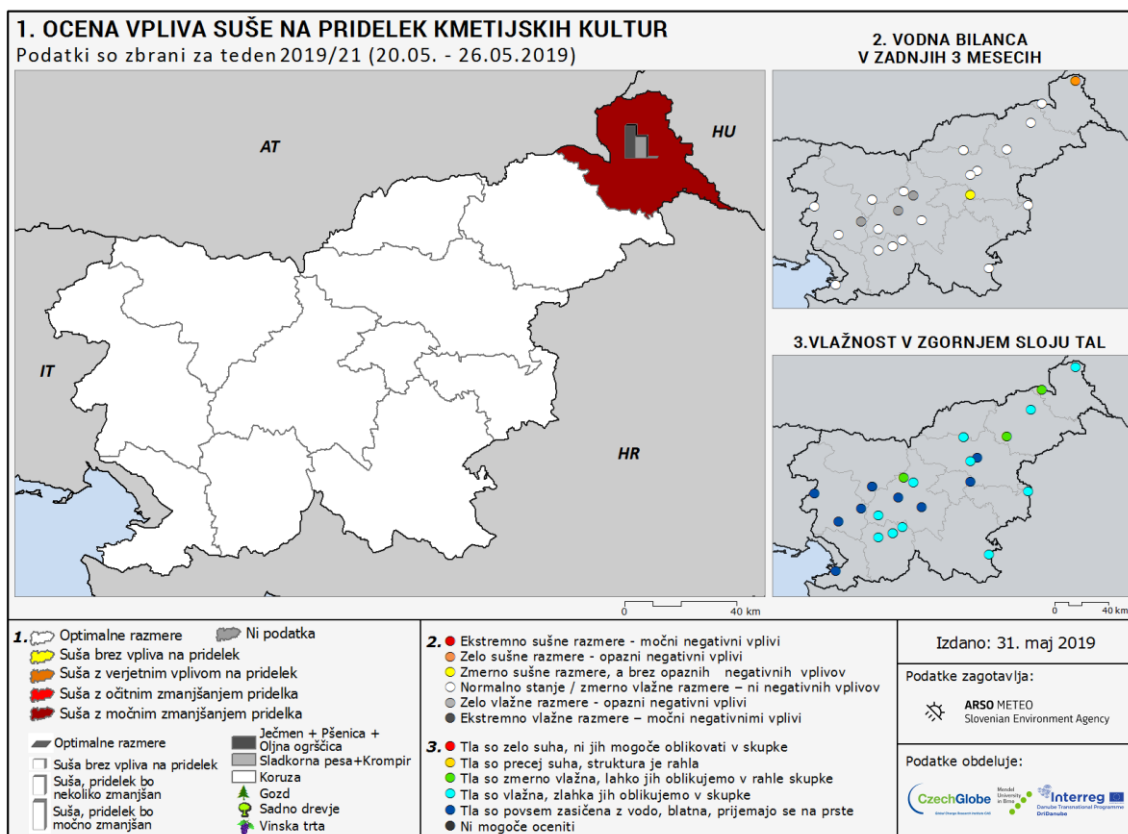
Stanje v tednu od 20. do 26. maja

Prva polovica tedna je minila v znamenju oblačnega vremena z občasnim dežjem, pojavljale so se tudi nevihte. V drugi polovici tedna je bilo več sonca, najprej na zahodu, kasneje tudi drugod. Pojavljale so se krajevne plohe in nevihte. **Povprečne temperature zraka** so se v tem tednu gibale med 13 in 17 °C. Najvišje dnevne temperature zraka so ob koncu tedna dosegle 26 °C. **Padavine** so bile obilnejše v zahodni polovici države, kjer je padlo 15 – 50 mm, na vzhodni polovici države je bilo padavin manj 1 – 20 mm. **Potencialna evapotranspiracija** se je gibala med 18 in 28 mm. **Meteorološka vodna bilanca** je bila v vzhodnem, južnem in osrednjem delu države negativna (primankljaj med 5 in 26 mm), na zahodu in severozahodu pa pozitivna (presežek med 5 in 45 mm). Kumulativna meteorološka vodna bilanca v vegetacijski sezoni je bila v večini države pozitivna, izjema je le pomurska regija kjer beležimo manjši primankljaj (20 mm).

Indeks SWI Sušnega uporabniškega servisa, ki odraža nasičenost koreninskega sloja tal z vodo je v tem tednu prikazoval pozitivno odstopanje v južni polovici države ter osrednji in vzhodni Sloveniji. Najvišje pozitivno odstopanje je bilo zaznано na Primorskem, kjer so se vrednosti gibale med 10 in 15 %, kar pomeni da so bila tla bolj vlažna kot povprečno v tem času. Negativno odstopanje je bilo zaznано vzdolž celotne meje z Avstrijo, na območju severne Gorenjske, Koroške, severne Štajerske in severnega Pomurja, vrednosti pa so se gibale do - 5 % (Slika 1.).

Poročevalci posledic suše so v tem tednu poročali o suši z očitnim vplivom na pridelek v pomurski regiji, ki je posledica pomladanske suše.

Analiza je narejena na osnovi reprezentativnih postaj za posamezne regije Slovenije. Katere so reprezentativne postaje, je razvidno na povezavi <http://meteo.arso.gov.si/met/sl/agromet/forecast/>. Podatki poročevalcev posledic suše pa se agregirajo na nivo statističnih regij Slovenije.

Slika 2: Karta posledic suše pripravljena na osnovi podatkov poročevalcev s terena o stanju tal za 21. teden (20. 5. do 26. 5. 2019).

Meteorološko vodno bilanco izražamo kot razliko med padavinami in potencialno evapotranspiracijo. Potencialna evapotranspiracija (ET₀) je količina vode, ki je izhlapela iz referenčne rastline in tal. Privzeta referenčna površina je aktivno rastoča trava, ki popolnoma prekriva tla in je zadostno preskrbljena z vodo, ima višino 0.12 m, površinsko upornost 70 s/m in albedo 0.23. Za izračun ET₀ je uporabljena Penman-Monteithova metoda, ki upošteva naslednje meteorološke spremenljivke: temperaturo zraka, relativno zračno vlago, hitrost vetra in sončno sevanje.

Ocena sušnosti – kumulativni primanjkljaj vodne bilance do 50. percentila vrednosti obdobja 1981–2010 označuje **normalne, povprečne razmere**, kumulativni primanjkljaj vodne bilance med 50. in 75. percentilom označuje **zmerno sušne razmere**, kumulativni primanjkljaj vodne bilance med 75. in 95. percentilom označuje **zelo sušne razmere**, kumulativni primanjkljaj vodne bilance nad 95. percentilom označuje **ekstremno sušne razmere**. Karakterizacija jakosti suše se vedno nanaša na izbrano obdobje leta (kar pomeni, da na primer ekstremne sušne razmere v maju niso enake ekstremnim razmeram ob koncu julija).